

Malsa ar pefublikumu po pasti:
 Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 lop.
 bei Peelikumu: par gadu 2 " "
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 40 "
 bei Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " "

Malsa bes pefublikanas Riga:
 Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 lop.
 bei Peelikumu: par gadu 1 " "
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 90 "
 bei Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 55 "

Mahjas Wees.

82. gada · gabjums. — Mahjas Wees isnahk weenreis pa nedeku.

№ 7.

Sestdeen, 14. februari.

1887.

Mahjas Wees ar Peelikumu war pastellet un studinatumus nodet Riga, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Wees“ war wehl pastellet bes dauds peenemchanaas weetahm Peterburgas un Tselgawas Ahri-Riga un Sarlandaugavas, wehl jitas pilsehtas, ja: **Behsio:** Grahwel un Peteron L. bodes; **Walmeera:** G. G. Ley L. bodes; **Walka:** M. Rudolf un Paulin L. bodes; **Antene:** J. Altnie L. grahm.-bodes; **Bimbashas:** D. Ubbes L. bodes; **Tselgawa:** H. Allunan un Besthorn L. grahm.-bodes; **Bauska:** J. Beckmann L. grahm.-bodes; **Kuldiga:** Besthorn L. grahm.-bodes; **Wentopili:** M. Nies L. grahm.-bodes; **Leevala:** Usttin L. grahm.-bodes; **Tukum:** Baumann L. grahm.-bodes; **Talsos:** H. Lom L. grahm.-bodes un biblioteka un Wolontschewski L. grahm.-bodes; **Kandava:** Jaegermann L. grahm.-bodes; **Gintenis:** Ginten lga weesniza. Lad wehl „Mahjas Wees“ war apstellet pee fawrem zeen, draudses mahitojeem, flototajeem un pagasta frihwereem, kurus miki luhdus, tahtas apsteltehanaas laipni peenem.

Rigas pilsehtas ewangeliskee lihds-pilsoni!

Trihs gadus atpakaal swinetas Lutera peeminas svehtu deenas mums dshwi atgadinajahs, kahda manta preelsch z ilmela tikumigas at jauno-fchanaas un isglihtofchanaas mums ir ewan-gelijas skaidra mahziba. Atflatidamees pagatne, mehs reformoziju ainsinam par Deewa darbu, kas wiisi gilwezei tapis par svehtibu. Bet skatotees tagadne, mums lihds ar to ari atgahdinaja, kahdas leelas wajadsibas pee mums wehl pastahw basnizu fina, kas sen jaw prasa ne-atleekamas valihdsibas. Muhsu pilsehtas basnizu un mahzitaju slatis nebuh wehl nam peeteelojs, loi ispilditu tiziibas wajadisbas, fawischli tanis draudses, kas malodas fina maijis un sen jaw par dauds leelohm.

To atfubdamas, Rigas pilsehtas lahtas jaw daschus gadus atpakaal fawu paschu lihdselkeem usfahha buhwet basnizu Maskawas Ahri-Riga, un buhwe nu twojabs beigahm. Bet ne masaf wajadisga ir basniza Tornakalna. Te Riga pilsehtas ewangeliskeem pilfoneem pascheem jakerabs pee darba un jagahda par lihdselkeem preelsch basnizas buhwes un mahzitaja usturechanaas.

Baur Lutera svehtkeem buhwes kapitalam jaw liks pamats, jo pilsehtas lahtas un daschi vihri. lam ruhp wispahrigs labums, preelsch tam sametschi kapitalu, kas togad jaw pee-andis lihds 19,000 rbf. Basnizas buhvi finams tilai rad warehs ufsahkt, tad dauds leelali lihdselli buhs pee rotas. Tad ari wajadsehs domat ui to, ka apdrofchina mahzitaja dshwi, jo wina draudse par leelatai datai fahrtahwehs if nobadis-geem algadscheem, fabrikli un dselszektu strahd-nekeem.

Ewangeliskee lihds-pilsoni! Sahlums jaw darite! Valihdsheet mums scho darbu weizinat un nowest galā! Tuhtostsheem interiski kristige, kas dshwo Tornakalna un ta apkartne, deewnama leela atahluma un pastahwojha basnizu pahrvildijuma deht tilai retuns spehi klausites Deewa wahrdi. Wina widu tadeht lati ufszetaun un radam weetu tikumigai atjaunojchanai un isglihtibai, Deewa namu, kura swam klanas winus il svehtdeenas aizinatu pee fewis, fawus prahthus un fawu firdi atspirdisnat pehz ildeenschlaas dshwes raisehm un puhlehm, jaunu spehlu un meeru fanemt no Deewa wahrdi.

Luters fawu dshwes un fawus darbds mis ne-

talpoja few, bet Deewam par godu; lai tadeht Lutera prahtha un garki atgahdinajomees fawntizibas beedrus! Tas ewangelisks gars, kas waldis pa Lutera svehtkeem un muhs latru aifgrahba, ka to deenu svehtigs anglis lai wezina basnizas buhvi Tornakalna, kuru basnizu muhsu leela reformatora 400 gabu dsumudeenai par peemiu nosauls par „Lutera basnizu“!

Riga, 6. februari 1887. g.

Wezakais birgermeistars Eduards Hollander, konfistorijas un basnizu buhwkommissijas presidents.

Robert Baum, rahtslungs.

Dr. F. Bieneimann, „Baltische Monatsschrift“ redaktors.

Oskars v. Bötticher, Ebelmuiskas ihpachneeks.

Fr. Brunstermann, masas gilbes eltermanis. Alekanders Buchholz, „Rigaer Zeitung“ redaktors.

N. Carlberg, Widsemes statistiskas komitejas sekretars.

Bernhards Dihrikis, „Baltijas Wehltnecha“ redaktors.

Teodor Dorster, masas gilbes wezakais.

Aleks. Falta, Rigaer Dinaburgas dselszektu direktorijas presidents.

Kahrlis Fromm, Trihveenibas basnizas mahzitajs.

Teofils Gätgens, Riga superintendents, Doma basnizas wirmsmahzitajs.

G. Girgensohn, Widsemes general-superintendent.

Eduards Grabe, hirschas komitejas wizepresidents.

J. v. Hagen, gubernas architekts.

Dr. med. Paulis Hampeln, ahrstu beedribas presidents.

J. Helm sing, „Mittheilungen und Nachrichten“ redaktors.

Gustaws Hilde, Gertrudes basnizas mahzitajs.

Alfreds Hillner, lit.-prakt. pilsoni fahrdibas direktors.

Johann v. Holst, Jakoba basnizas wirmsmahzitajs.

Perki v. Jakobs, Melngalvju eltermanis.

Fr. v. Jung-Stilling, pil. statist. komitejas direktors.

Jahnis Kaelbrandts, Mahtina basnizas mahzitajs.

Rudolfs Kerlovius, Virginu beedribas presidents.

Alekanders Krannhals, gubernas skolu direktors.

Alekanders Kröger, leelas gilbes wezakais. Augusts Lieenthal, politeknikas direktors.

Ulrich Lukas, muhrneku meistars.

Fedoris v. Ludwig, fabrikas ihpachneeks.

Dr. theol. J. Lütkens, Petera basnizas wirsmahzitajs.

Dr. jur. Fr. barons Meyendorff, landmarschals.

J. G. Moritz, advokatu beedribas presidents.

Wilhelms Münder, leelas gilbes wezakais.

Julius Müthel, Jesus basnizas mahzitajs.

Dr. jur. August v. Oettingen, pilsehtas galwa.

Arnolds Peterfenn, „Rigaer Tageblatt“ redaktors.

Ernst Plates, „Mahjas Wees“ redaktors un isdemeis.

Richards Ruež, „Zeitung f. Stadt u. Land“ redaktors.

D. v. Scheubner, fabrikas ihpachneeks.

Roberts Schleicher, fabrikas ihpachneeks.

G. Schneider, pilsehtas skolu direktors.

J. H. Sehl, svejneku eltermanis.

A. v. Sievers, hofreesas presidents.

Alekanders Tobien, „Gewerbeverein“ presidents.

Alekanders Webers, „Balz“ redaktors.

Teodors Weyrich, Jahnas basnizas wirsmahzitajs.

C. Bandar, leelas gilbes pilsehtas eltermanis.

— Basnizbuhwkommissijas valstwedis:

wirskretora paligs Alek. Denbner.

„Mahjas Wees“ redakcijas pefihme. Schim usaijinajumam, lai latris fawu artawinu neleegut jaunbuhwemajai Tornakalna Lutera basnizai par labu, mehs no fawas pufes pefspraudisim kahds wahrdus.

Latweespu eedishwotaju skaitlis Riga deenu no deenas wairojabs, ta la fahla truhlt telpas basniza, kur sapuljetos, mihtos deewwahrdus klauftee. Scho truhltumu tilai war islihdsinat, jaunas basnizas Latweescheem zeldami. Jauna basniza, ka finams, teek buhweta Maflawas Ahri-Riga Awotu eelā, otru jaunu basnizu gribs zelt Tornakalna, bet preelsch tam wehl truhlt kaptalo, to gribs fahrtai zaur labraktigu dahwanu laikschana. Mehs efam pilnigi pahrliezinajusches, ka neweens no scheeenes ewangelisti tiziigem neatrauves, kahdu artawinu nepasneedis, lai wina tiziibas brahleem buhtu fawu Deewa nams. Jo

wairak schahbu valihdsibu zeram no pascheem scheeenes Latweescheem, jo tee us tam teek fluvinati diwlahrtigā finā: wini dod netikai preelsch fawem tiziibas brahleem, bet ari preelsch fawem tauteescheem. To nepeemirfism.

Bei neweens ne-atraujahs, tapebz la tilai kahdu masuminu war upuret, jo no dauds pilleeneem fahrtahjabs leelas strumes un pilda milfigas juhrs. „Dodat, tad ari jums tiks dots.“ — Kuraas deenās naudu laisbs, rebsams fludinajums.

Politikas pahrkots.

Wahzija tagad noteek walts weetneku jeb deputati zelschanaas, par kurahm Wahzijas awises lasumas garas jo garas finas. Zelschanaas panahkumi schoreis tiks abtraki finami, la tas gitahm reisahm bija, jo tagad pee tcha panahkuma issinachanaas teletot isleetati gitadi lihdselti. Gelschleetu pahrmalde esot etaitsis fawischli kantoris ar isweizigem kreetneem eerehdneem, kureem zelschanaas isnahkumi tafifni pefuhanti. Tas ari pasinots gitahm (Wahzijas) masakahm waldbas tiefahm un pawalsteem lihds ar preelschfahm rakstu preelsch zelschanaas panahkumu finochanaas, pehz kura jafuhita par telegrafa fina, tillihds zelschana notikuse. Baur tahdu lahtribu ahtraki finas sadabujamas. Pehz trefchdeenas telegrafa finahm sprefshot zelschanaas panahkumi gaadami tahbi: „Ja neparehjam atgadijumi nenoteek, tad mehrenu widus partiju wairakums ir preelsch jaunas walts fa-eimas apdrofchinas. Ta fauzmai „Wahu brihymprahrtai“ (Deutsch-Freinigne) partijai brefmigi pasaudejumi, ta la Eischens Richters ne-edrofchijahs tos finamus darit fawā lapā. Ka rahdahs, tad kahds duzis „Wahu brihymprahrtigo“ tiziis eewehlets, lamehr tahdas diindeesmit weetas pilnigi pasaudejuschi un zitas wehl aissikusbas meetas wehl pahwehlaamas. Pat zentruma (ultramontanu) partija wairak weetu pasaudejuse, kuras attal eenehmaschans waldbai drudsigas partijas, ari Saltonija, kur lihds schim wiswairak tika eezelti waltsweetneeki is sozialdemokrati partijas, schoreis eezelti leelaka wairakumā tahdi, kas ir septinata pefhreitii (kara-spehla paimirochanaas preelschlikuma pefhreitii us 7 gadeem). Ta sozialdemokrati pasaudeja pefazas weetas. Lihs schim usturahs domas, ta ficsis Bismarks zaur jaunahm zelschanaahm panahzis leelu usvari. Scho trefchdeenas pefhpusdeena, ta no Berlines teek telegrafis, wehleschanaas jeb zelschanaas panahkumi bija jaw fahadi: 156 waltsweetneeki tika eezelti tahdi, kas ir septinata

Tik tahdu otrā wehstule. Ja abahm redsams, kahdas domas ir Elsaſā par gaidamo kuru un tamdeht tahs ari pasneedam fahns weetā.

Wahrds Widsemē malteem kaulu-milteem par labu.

(Statut Nr. 6. Viegums.)

Augschejas rindinās mehs noluhlojamees us kaulu-milteem, ta toti derigu mehloschanaas lihdselli, un us winu leetderigu pagatatoschana. Pa visam jaw nu gan ne weens patrīgs semkopis wairs neleegfes kaulu-miltu derigumu pefklahtigi atfah; til ween pee laukfaineeleem wehl truhlt winu peenahziga leetachana. Zo tablo zefu deht, pa kureem kaulu-milti us Gelschleewijas pee mums schim brihsham gan ir 3 kaulu-miltu fabrīs; bet muhsu, deemschehl mums wehl weenumeht veenīsdama pefhsham top atwesti, un ta pat ištūrigas konkurenčes truhltuma deht pefhsham Baltijā, tee mums iē wehl aissweenu toti dahrgi maks pefhsham; schi eemeflu deht wren wehl ir ar winu leetachana pee mums tīk lehni gahjis us preelsch.

Widsemē mums schim brihsham gan ir 3 kaulu-miltu fabrīs; bet muhsu, deemschehl mums wehl weenumeht veenīsdama pefhsham top atwesti, un ta pat ištūrigas konkurenčes truhltuma deht pefhsham Baltijā, tee mums iē wehl aissweenu toti dahrgi maks pefhsham; schi eemeflu deht wren wehl ir ar winu leetachana pee mums tīk lehni gahjis us preelsch.

gandrihs gatavas ir, lai usbrukishanai fahlorees kara-pulkeem buhtu kur nomestees. Newar ne businās fawalbit redsot, ta schie tehwini aplakri fahrtai un leelgabalis uftahda preelsch fahschanaas us Wahziescheem.

Tik tahdu pirmā wehstule. Otra wehstule, kas 5. februari no kahda wirsmesch ikunga un reserves wirsneka is robeschhu walts weetas pee Bogehu salneem rakstita, kārta tā:

„Kas wehl schodeen domā, ta tagadejee Franzuschi rihtotaji esot meera draugi, tas ir, ta wini negribot kārta, — kas tā domā, tas peeder pef tahdeem, kas buhtu is seimes iſraidami, wajtrako nama eeflobfinami. Franzuschi uspūhfchanaas us fano kara-kārnu un tautiski patiſchanaas kahriba ir til leelas, ta wini jel tad waretu tīziet, ta wini armeenī ne-efot bijuschi te labales saldati wirs pafaules, kuri til warot tāpt pahwāreti no pahreela kara-spehla wajzaur nobewi. Pee maneem Franzuschi malkas zirteem domas pa galwu pahrdabs, ta wini, proti Franzuschi, eememshot Elsaſu un Botringus bes kara-erottschu isleetachanaas tilai zaur weenigu draudeschana, ta fawus kara-pulkus pilnigi uftahdot baraku lehgi, jo Wahzieschi tapat tā fēnāl esot fawā starpā newenprahgi un newehlorees kārta. Un to ir hanahis walts fa-eimas wairakums ar fawu pahpachana. Ziti maksas zirteem iē Raonas, kārnu farunas es nollaušjos, turpēti domā, ta kārsh gan iſzelshorees un ta pīrālā lauja fneegshorees lihds pat Bārembachas Bāfai (kārnu pīrālā kārsh fneegshorees“

Felētons.

Diwas wehstules is Wahzji-Frantschus robeschham.

Kahds Wahzijas telegrafa eerehdni, kas Lotringis stahm deenāstā, laidis fawjeem wehstuli, kārnu kahda Wahzijas awise nodrulata un 8. februari pehz jauna kalendāra rakstita. Wehstule, Latweesku walods tūlkota, kārnetu tā:

